

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

DRET DE DANYS

Any acadèmic 2014-15

Informació general de l'assignatura

Denominació	DRET DE DANYS
Codi	101830
Semestre d'impartició	1r Q Avaluació Continuada
Caràcter	Optativa
Nombre de crèdits ECTS	6
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Horari de tutoria/lloc	Cesar Cierco. Miércoles, de 9 a 12. Despacho 2.24 FDiE. Carles E. Florensa. Dilluns: 12:15h-14:30h i 16:30h-19h Despatx 3.01 FDiE
Modalitat	Presencial
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.
Idioma/es d'impartició	Idioma Percentatge d'ús Anglès 0.0 Català 70.0 Castellà 30.0
Grau/Màster	Grau en Dret
Horari de tutoria/lloc	Cesar Cierco. Miércoles, de 9 a 12. Despacho 2.24 FDiE. Carles E. Florensa. Dilluns: 12:15h-14:30h i 16:30h-19h Despatx 3.01 FDiE
Adreça electrònica professor/a (s/es)	cesar@dpub.udl.cat ceflorensa@dpriv.udl.cat

Cesar Cierco
Carles E. Florensa

Informació complementària de l'assignatura

L'objectiu és el d'introduir l'alumne, d'una manera sistematitzada, en el coneixement dels conceptes bàsics de la responsabilitat extracontractual, tant des de la perspectiva privada-civil, com des de la dels poders públics, així com en el de la legislació específica sobre la matèria.

Es tracta d'examinar quin ha estat el desenvolupament doctrinal i normatiu entorn la reparació del dany causat de base extracontractual, tant des del punt de vista dels articles 1902 i següents del Código civil, com de les lleis específiques sobre la matèria; aquestes últimes han assolit una gran importància en nombre i contingut, introduint novetats, juntament amb el paper cabdal de la jurisprudència, en el règim de l'anomenada responsabilitat per danys o dret de danys.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Veure apartat competències

Competències

Competències específiques de la titulació

- Adquisició d'una consciència crítica en l'anàlisi de l'ordenament jurídic i el desenvolupament de la dialèctica jurídica

Objectius

- Conec l'evolució històrica i jurisprudencial dels criteris d'imputació de responsabilitat, en general i dels poders públics
- Estableixo els fonaments jurídics i socials de l'assegurança de responsabilitat civil.

- Demostrar coneixement de les característiques, esquemes conceptuals, institucions i procediments del sistema jurídic

Objectius

- Descric el concepte de responsabilitat contractual i extracontractual
- Identifico i relaciono els pressupòsits de la responsabilitat civil extracontractual
- Diferencio la responsabilitat per fet propi de la responsabilitat per fet aliè i els seus respectius règims jurídics.
- Reconec els fonaments i els requisits de la responsabilitat patrimonial de l'Administració.
- Identifico els procediments per a reclamar la responsabilitat de l'Administració

Capacitat per percebre i assimilar el caràcter unitari de l'ordenament jurídic i la seva necessària visió transdisciplinària

Objectius

- Distingeixo les regulacions materials de les regulacions processals, i identifico les jurisdiccions competents en el dret de danys.
- Delimito la responsabilitat civil derivada de l'il·lícit civil de la derivada de l'il·lícit penal, tot compronent la dualitat de règims.
- Conec els diferents règims especials de responsabilitat, incloent el de l'Administració

Competències transversals de la titulació

- Capacitat d'aprenentatge autònom permanent i adaptació a les noves circumstàncies (C. Sistèmica)
- Capacitat d'anàlisi i síntesi (C. Instrumental)

Continguts fonamentals de l'assignatura

DRET DE DANYS

BLOC I.- LA RESPONSABILITAT CIVIL EXTRA CONTRACTUAL

Lliçó 1: La responsabilitat extracontractual

1. El Dret de danys. La responsabilitat extracontractual: concepte, terminologia i funcions. L'article 1.902 Cc.
2. La pluralitat de regulacions materials i processals. Breu examen del marc normatiu: els règims «especials». Els PETL.
3. Delimitació enfront la responsabilitat contractual i la responsabilitat per delictes.
4. La responsabilitat civil derivada de delictes o falta: el sistema dual de règims.
5. Tipus i pressupòsits de la responsabilitat civil extracontractual.

Lliçó 2: L'evolució dels criteris dominants entorn l'estructuració de la responsabilitat civil extracontractual

1. Situació de partida: la responsabilitat subjectiva fonamentada en la culpa.
2. L'evolució cap a una quasiobjectivització de la responsabilitat: la idea de risc i el paper de la jurisprudència.
3. Incorporació de nous àmbits de responsabilitat extracontractual.
4. El pas des de la responsabilitat personal a la responsabilitat col·lectiva.

Lliçó 3: La causa del dany: la conducta o el comportament danyós

1. L'anomenada responsabilitat per fet propi.
2. La conducta: acció o omissió.
3. El criteri d'imputació de la responsabilitat: la culpa. La imputabilitat: requisits i àmbit subjectiu.
4. L'antijuridicitat de la conducta.
5. Les qüestions sobre la prova de la culpa.

Lliçó 4: El dany

1. Concepte i classificació.
2. El dany patrimonial o material.
3. El dany moral. La lesió del dret a l'honor, a la intimitat i a la imatge.
4. Consideració especial del dany a la integritat física de la persona.
5. La valoració del dany: criteris.

Lliçó 5: La relació de causalitat i les seues interferències

1. Concepte.
2. La concurrència de causes: les teories sobre la relació de causalitat i el criteri de la jurisprudència.
3. La imputació objectiva del dany: criteris.

4. La certesa del nexa causal: el dany causat per un membre indeterminat del grup, la coautoría i la pluralitat de responsables.
5. Les interferències en la relació de causalitat, en general. L'anomenada concurrència o compensació de culpes: la intervenció del perjudicat.
6. Les circumstàncies d'exoneració de la responsabilitat.

Lliçó 6: La reparació del dany

1. L'obligació de reparar el dany: característiques. Les formes de reparació del dany: *in natura* i «per equivalent».
2. L'extensió dels danys.
3. La concurrència d'obligacions d'indemnitzar. La *compensatio lucri cum damno*.
4. La reparació via convencional i via judicial. L'acció de responsabilitat: legitimació i extinció; en especial, la prescripció.

Lliçó 7: La prevenció de la responsabilitat

1. Les convencions d'irresponsabilitat.
2. L'assegurança de responsabilitat civil: concepte, fonament i durada de la cobertura.
3. Classes i àmbit de l'assegurança de responsabilitat.
4. L'acció directa contra l'assegurador.

Lliçó 8: La responsabilitat per fet aliè

1. Concepte, fonament i caràcters. L'article 1.903 Cc.
2. La responsabilitat dels pares pels actes dels seus fills menors.
3. La responsabilitat del tutor pels actes del menor o de l'incapaç sotmès a tutela.
4. La responsabilitat de l'empresari per actes dels seus empleats.
5. La responsabilitat dels titulars de centres docents.
6. L'exoneració del responsable per fet aliè.
7. El dret de repetició.
8. La responsabilitat civil subsidiària.

Lliçó 9: La responsabilitat per danys causats per animals i coses

1. Qüestions generals.
2. La responsabilitat per danys causats pels animals, en general. Els danys causats per les peces de caça.
3. La responsabilitat per ruïna dels edificis.

4. La responsabilitat per activitats industrials de caràcter perillós onociu.
5. La responsabilitat del cap de família.

Lliçó 10: Alguns règims especials de responsabilitat

1. La responsabilitat pels danys causats per la circulació de vehicles a motor: la taxació legal de les indemnitzacions.
2. La responsabilitat front al consumidor i usuari. La responsabilitat prevista pels danys causats per productes defectuosos.
3. Els danys causats pel altres béns i serveis.

BLOC II.- LA RESPONSABILITAT DELS PODERS PÚBLICS

Lección 1. Los fundamentos de la responsabilidad patrimonial de la Administración

1. Introducción.
2. Evolución histórica: de la irresponsabilidad por los daños del poder público al sistema de responsabilidad patrimonial actual.
3. El marco normativo de la responsabilidad patrimonial.
4. Las funciones de la responsabilidad patrimonial. Diferenciación de figuras afines. En particular, *taking versus regulation*.
5. El carácter objetivo de la responsabilidad patrimonial. Su relativización.

Lección 2. Los requisitos de la responsabilidad patrimonial de la Administración

1. La lesión como daño antijurídico.
2. Las características que ha de reunir la lesión. Especial referencia a su actualidad y a la pérdida de oportunidades.
3. El funcionamiento de un servicio público. La actividad material y jurídica de la Administración. La responsabilidad por omisión.
4. La relación de causalidad y sus interferencias. El comportamiento de la víctima. La intervención de varias Administraciones. La intervención de un contratista. La irrupción de un tercero ajeno a la Administración.
5. La fuerza mayor y los riesgos del progreso.

Lección 3. Los cauces para exigir la responsabilidad patrimonial de la Administración

1. El carácter directo de la responsabilidad patrimonial. El aseguramiento privado por parte de la Administración.
2. El procedimiento administrativo para exigir la responsabilidad patrimonial.

3. La utilización de la vía contencioso administrativa como cauce directo para exigir la reparación de una lesión.
4. La responsabilidad del empleado público causante del daño. La acción de regreso.
5. La utilización de la vía penal y la responsabilidad civil *ex delicto* de la Administración.

Lección 4. La responsabilidad patrimonial de los poderes legislativo y judicial

1. La responsabilidad patrimonial del poder judicial. El error judicial. El funcionamiento anormal de la Administración de Justicia. Las dilaciones indebidas.
2. La responsabilidad personal de los jueces y magistrados.
3. La responsabilidad patrimonial del poder legislativo.
4. La responsabilidad patrimonial de la Administración por incumplimiento del Derecho comunitario.

Eixos metodològics de l'assignatura

La metodologia d'impartició de l'assignatura girarà entorn al desenvolupament del programa, reflectit en l'apartat de Continguts.

El Bloc I del programa es desenvoluparà, preferentment, mitjançant classes teòriques o classes magistrals, en les que no és menystindrà la interlocució amb els alumnes i en les que el recurs a la jurisprudència resulta imprescindible.

En el desenvolupament del Bloc II tindrà un paper preponderant el cas pràctic, sense obviar les indicacions conceptuals i de règim jurídic presentades de manera sistematitzada per part del professor.

Per a una idea més completa, s'aconsella consultar l'apartat de "Pla de Desenvolupament".

Pla de desenvolupament de l'assignatura

La primera classe tindrà lloc el primer dia del calendari acadèmic, és a dir, el 16 de setembre, i la darrera serà el dia 16 de desembre.

1) CLASSES TEÒRIQUES

Des del 15 de setembre al 15 de desembre de 2014.

Les primeres dues hores de l'horari de docència es dedicaran al desenvolupament del Bloc I, a càrrec del Dr. Florensa.

Activitat: Lliçó magistral

Assistència atenta, reflexiva i proactiva a classe. Prendre notes. Estudi. Sistematitzar i consolidar els conceptes.

2) CLASSES TEÒRICO-PRÀCTIQUES

Des del 8 d'octubre de 2013 al 15 de desembre de 2014.

La tercera hora de l'horari de docència es dedicarà al desenvolupament del Bloc II, a càrrec del Dr. Cierco.

Activitat: Aprenentatge basat en problemes

Estudi previ del tema. Anàlisi del cas. Resolució del supòsit de fet. Participació en la resolució del cas, dirigida i

comentada pel professor.

3) RECENSIÓ DE LA LECTURA RECOMANADA

Per conèixer les característiques de l'activitat, vegeu l'apartat AVALUACIÓ.

Des del 15 de setembre al 15 de desembre de 2014

Activitat(CLOB): Lectures

Sistema d'avaluació

CONVOCATÒRIA ORDINÀRIA

1) PROVA ESCRITA. EXAMEN TEÒRIC O TEÒRICO-PRÀCTIC ORDINARI (Bloc I)

Data i lloc: 26 gener 2015, 16h

Valoració percentual: 60%

Caràcter: Obligatori

Realització: Individual

Criteris

Examen teòric o teòric-pràctic final sobre el Bloc I del programa, en acabar el curs. La qualificació d'aquesta prova, per a obtenir nota final global, no pot ser inferior a un 3,5 sobre 10. Aprovat = 5

En cas de superar aquesta part teòrica, però no tenir dret a qualificació final global per no haver assolit nota suficient en els altres criteris, podrà mantenir la nota obtinguda per a l'examen de recuperació.

Observacions

L'interès i la participació activa en activitats recomanades durant el curs, les eventuais conferències organitzades des de l'assignatura, etc., podrà ser tinguda en compte a l'hora de millorar la qualificació final de l'alumne.

2) PROVA ESCRITA. EXAMEN TEÒRICO PRÀCTIC ORDINARI (Bloc II)

Data i lloc: 26 gener 2015, 16h

Percentatge: 30%

Caràcter: Obligatori

Realització: Individual

Criteris

Examen teòric-pràctic, mitjançant la resolució de preguntes a desenvolupar i d'un supòsit de fet conforme a les qüestions que s'hi plantegin, sobre la matèria continguda en el Bloc II del programa. La qualificació d'aquesta prova, per a obtenir qualificació final global, no pot ser inferior a un 3,5 sobre 10. Aprovat = 5.

En cas de superar aquesta part pràctica, però no tenir dret a qualificació final global per no haver assolit nota suficient en els altres criteris, podrà mantenir la nota obtinguda per a l'examen de recuperació.

Observacions

L'examen es farà a continuació de l'examen del Bloc I.

3) RECENSIÓ DE LA LECTURA RECOMANADA

Data límit de lliurament: 15 desembre 2014

Percentatge: 10%

Caràcter: Obligatori

Realització: Individual

Criteris

Se subministrarà a l'alumne el títol de dues lectures recomanades, a triar-ne una, la qual haurà de buscar i adquirir pel seu compte. És una activitat individual consistent en la realització d'un examen crític sobre un estudi o escrit jurídic recomanat pel professorat de l'assignatura i relatiu a la matèria del programa. No és, doncs, un resum, sinó un comentari personal sobre la lectura - llibre, article de revista, etc. -, tot valorant l'opinió o criteri de l'autor.

La recensió es pot dividir en parts, coincidents o no amb les de la pròpia lectura recomanada, no es pot lliurar realitzada a mà i l'extensió ha de ser d'entre 2 i 10 planes.

CONVOCATÒRIA DE RECUPERACIÓ

Data i lloc: 2 de febrer de 2015, 18h

Percentatge: 100%

Caràcter: Obligatori

Realització: Individual

Criteris

En cas de no superar el curs en la convocatòria ordinària, l'alumne podrà presentar-se a una única prova escrita de recuperació, sempre que s'hagi presentat prèviament a la convocatòria ordinària d'examen.

Aquesta prova consistirà en l'avaluació dels coneixements teòrics i pràctics relatius al contingut de l'assignatura amb el mateix percentatge de l'examen de la convocatòria ordinària.

Si és el cas, per a aquesta convocatòria es podrà mantenir la nota del Bloc superat en la convocatòria ordinària i, per tant, l'alumne tindrà dret a examinar-se únicament de la part en la que no ha obtingut nota suficient.

L'alumne que, havent superat l'examen en la convocatòria ordinària i havent obtingut nota final global, vulgui incrementar-la, podrà presentar-se a la convocatòria de recuperació per a tal fi.

En la convocatòria de recuperació es mantindrà també la nota de la recensió de la lectura recomanada i, si és el cas, es valorarà de la mateixa manera que per la convocatòria ordinària l'interès i la participació en les activitats recomanades durant el curs.

Bibliografia i recursos d'informació

1.- MANUALS

ALBALADEJO, Manuel, *Derecho civil*, II, «Derecho de obligaciones», 14a. ed., Edisofer, Madrid, 2011.

DÍEZ-PICAZO, Luis-GULLÓN, Antonio, *Sistema de Derecho civil*, Vol.II, Tomo II, 10a ed., Tecnos, Madrid, 2012.

LACRUZ BERDEJO, José Luis y otros, *Elementos de Derecho civil*, II, "Derecho de Obligaciones", Vol. 2º, «Contratos y Cuasicontratos. Delito y cuasidelito», 5ª ed., Dykinson, Madrid, 2009.

ROCA, Encarna-NAVARRO, Mónica, *Derecho de Daños. Textos y materiales*, Tirant lo Blanch, 6a. ed., Valencia, 2011.

2.- ALTRES OBRES DE REFERÈNCIA

CONCEPCIÓN RODRÍGUEZ, José Luis, *Derecho de Daños*, Bosch, 3a. ed., Barcelona, 2009.

DÍEZ-PICAZO Y PONCE DE LEÓN, Luis,

Derecho de Daños, Civitas, Madrid, 1999

Fundamentos del Derecho civil patrimonial, V, "La responsabilidad civil extracontractual", Civitas, Cizur Menor, 2011.

LLAMAS POMBO, Eugenio, *Reflexiones sobre derecho de daños: casos y opiniones*, La Ley, Madrid, 2010.

3.-MATERIALS DE L'ASSIGNATURA

A banda de la bibliografia recomanada, l'alumne haurà de comptar, principalment, amb el suport de la legislació relativa a la matèria.

També resulten útils les següents **pàgines web**, en les que s'hi pot trobar material per a l'assignatura, tant doctrinal com legislatiu:

<http://www.indret.com/>

<http://civil.udg.edu/normacivil/>